

היום נלמד בעזרת ה':

פסחים דף סו

גמרא: הלכה זו (= שהקרבן הפסח דוחה שבת) נתעלמה מבני בתירא (שהיו נשיאים). שלחו וקראו להלל הבבלי ושאלו אותו, ואמר להם שהרי בכל שנה יש יותר ממאתיים קרבנות שדוחים את השבת, והם קרבנות התמידים והמוספים שבכל שבת (ראה רש"י ד"ה 'וכי' שעושה את החשבון).

שאלו בני בתירא את הלל: כשי"ד בניסן חל בשבת, אם שכח להביא סכין מערב שבת לעזרה לצורך שחיטת הפסח, מה יעשה? והרי בשבת אסור לו להעביר את הסכין דרך הרה"ר, שכיון שהיה יכול להביאו אתמול אין הבאתו דוחה את השבת. אמר להם: שמעתי ושכחתי (לקמן יבואר מדוע הוא שכח), אבל מחר נראה מה הציבור יעשו. למחר מי שהביא טלה לקרבן פסח היה תוחב את הסכין בצמר שלו, ומי שהביא גדי (= שאין לו צמר) היה תוחבו בין קרניו, והם לא עברו בכך על שביתת בהמה בשבת כיון שאין דרכם של טלה וגדי לשאת משאות.

מה לתמיד שכן תדיר וכליל: כלומר שהוא קרב בכל יום, ומקריבים את כולו למזבח ולא אוכלים ממנו, ולכן הקרבנו דוחה את השבת, בשונה מפסח שקרב רק פעם בשנה ואינו קרב כולו למזבח אלא אוכלים ממנו, ולכן אולי אין הקרבנו דוחה שבת.

אין אדם דן 'גזירה שוה' מעצמו אלא אם למדה מרבתי (שהם קיבלו אותה מרבתיהם, ורבתיהם מרבתיהם וכו' מהר סיני). אבל 'קל וחומר' אדם דן מעצמו.

אמר מר למחר מי שפסחו טלה: בפיתרון הזה ישנן שתי בעיות. בעיה ראשונה: איסור לעשות מלאכה בבהמת קודשים (שנאמר 'לא תעבוד בבכור שורך').

מימיו לא מעל אדם בעולתו: 'מעילה' שייכת רק בבהמה שהקדישו אותה. הלל לא הקדיש את בהמתו עד שהביא אותה לעזרה, ואז מיד שחט אותה. פיתרון זה טוב גם לענייננו, אם לא הוקדשה הבהמה אין איסור להשתמש בה. ואפילו בפסח שחל בשבת מותר להקדיש את הבהמה לקרבן פסח, אפילו שסתם קרבן אסור להקדיש בשבת.

(המשך בדף הבא ↓)

יוצא לאור ע"י:

"אור הספר התורני" הוצאה לאור

052-7628377

להצטרפות:

mabatladaf18@gmail.com

052-342-4473

בעיה שניה: והלא מחמר: מדאורייתא אדם מצווה על שביתת בהמתו שלא תעשה מלאכה בשבת, ולכן אסור לו להניח משא על הבהמה בכדי שתוביל אותו ברשות הרבים. אלא שלהוביל את הסכין בתוך הצמר או הקרניים אין זה כדרך המלאכה אלא 'כלאחר יד' ואסור רק מדרבנן. הספק של בני בתירא היה האם מותר לעבור על איסור שבות (= דרבנן) לצורך מצוה.

חדלו פרוזן: דבורה אמרה ביוהרה שעד שהיא קמה הפסיקו ישראל לשבת בערים ללא חומה מפחד האויבים, ולאחר מכן הסתלקה נבואתה והיא קראה 'עורי עורי דבורה'.

ויקצוף משה: משה כעס על השבים ממלחמת מדין שהותירו בחיים את הנקבות – שהן היו סיבת המלחמה בגלל החטאתם את ישראל. לאחר מכן נשכחו ממשו הלכות הכשרת הכלים ואלעזר הכהן אמר אותם במקומו.